

Fractie GroenLinks
Mevrouw A. Berkouwer
Brouwerstraat 23
8861 CW HARLINGEN

uw brief	ons nummer	datum	verzonden
	257488	5 april 2024	1, 0 APR 2024
onderwerp	in behandeling bij	telefoonnummer	bijlagen
Zwerfafval in Harlingen	P. van der Veen	0517-492299	

Beste mevrouw Berkouwer,

Op 22 februari 2024 heeft u een schriftelijke vraag aan het college gestuurd. Daarin stelt u 4 vragen. In deze mail leest u onze reactie.

Vraag 1

Vindt er een jaarlijkse monitoring plaats van zwerfafval? Maakt de gemeente gebruik van de jaarlijkse zwerfafvalvergoeding van Nedvang zoals in het rapport staat vermeld. Zo ja, welk bedrag ontvangt de gemeente hiervoor.

Antwoord vraag 1

Ja, er heeft jaarlijks een monitoring plaatsgevonden van 2019 t/m 2022. In 2023 is de monitoring niet uitgevoerd. In 2024 gaan we opnieuw monitoren om beeldkwaliteit te bepalen. (In de bijlage treft u de uitkomst van de monitoring 2019-2022). We maken gebruik van de Zwerfafvalvergoeding van Nedvang. Tot 2022 was dit een bedrag per jaar van € 18.000. Na 2022 is de zwerfafvalvergoeding aangepast. In 2023 ontvingen we van Nedvang € 12.000. Voor 2024 is het bedrag nog niet vastgesteld.

Vraag 2

Kunt u aangeven welke acties in 2023 zijn genomen om van Harlingen een schone stad te maken en welke acties staan voor 2024 op de planning?

Antwoord vraag 2

In 2023 hebben we meegedaan aan de diverse schoonmaakacties zoals Himmelwike, Skjin Wetter, Schoolproject RSG, theaterlessen en de Landelijke Opschoondag. Wij hebben de CatchFish betrokken bij diverse acties. (Zie jaarrapport FMF 2023) Verder zijn er voorbereidingen gemaakt met het realiseren van een bellenscherm in het Van Harinxmakanaal. Ook ruimen we afval op in de havens en starten we met aanpak bijzet OAC

(ondergrondse afval container) en overlast bovengrondse afvalcontainers binnenstad.

In 2024 staan weer diverse schoonmaakacties gepland zoals: Skjin Wetter, Himmelwike, Schoolproject RSG, theaterlessen, opruimacties van de bermen en de Landelijke Opschoondag. Ook wordt het bellenscherf in het Van Harinxmakanaal gerealiseerd en komt er een vervolg aanpak bijzet OAC en bovengrondse afvalcontainers.

Vraag 3

Hoe worden de burgers en toeristen in de stad betrokken bij dit streven naar de schoonste Stad aan het Wad?

Antwoord vraag 3

Burgers worden op de hoogte gehouden via social media. Er zijn een aantal burgers die een stukje grond/wijk hebben geadopteerd om schoon te maken en schoon te houden via Nederland Schoon. In de gemeente Harlingen hebben we een behoorlijk grote groep vrijwilligers (Rommelridders) die elke week, gezamenlijk of individueel op pad gaan om zwerfafval op te ruimen. De gemeente stelt materiaal, zoals grijpers en veiligheidshesjes, beschikbaar. Het zwerfafval kunnen ze kwijt bij de gemeente en in sommige gevallen haalt de gemeente het gevonden zwerfafval op. Er komt een herverdeling van de afvalbakken via het participatieplatform CitizensLab. Ook zijn er QR codes op de afvalbakken geplakt als proef, waarop staat waar men een volle afvalbak kan melden. (Het is de bedoeling dat de afvalbak dezelfde dag, op werkdagen, nog geleegd wordt. In het hoogseizoen plaatsen we extra afvalbakken bij Doeksen en Grote Bredeplaats (locaties waar veel toeristen komen).

Vraag 4

Ligt Haringen op koers om in 2025 de schoonste stad aan het Wad te worden? Graag met onderbouwing waarom wel/niet.

Antwoord vraag 4

We liggen redelijk op koers. Monitoring 2019-2022 geeft aan dat er een afname is van de hoeveelheid zwerfafval in de openbare ruimte. Het aantal vrijwilligers dat zwerfafval opruimt neemt toe. De monitoring in 2024 zal moeten uitwijzen of de afname doorzet. De invoering van statiegeld op blikjes en plastic flesjes heeft een positieve invloed op de afname van het zwerfafval. Het havengebied vraagt om extra aandacht. Je ziet wel een afname van zwerfafval in het havengebied (bron Henk Prins), maar het algemene beeld is nog steeds niet goed.

In 2024 gaat de WUR (Wageningen University & Research) een onderzoek doen naar de hoeveelheid en bron van het zwerfafval in de havens. In 2024 gaat de GBB (bubble barrier) operationeel. De verwachting is dat dit bellenscherm een positieve invloed gaat hebben op de afname van zwerfafval in de havens en de Waddenzee.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders
van de gemeente Harlingen,

S.C. van Gent
Secretaris

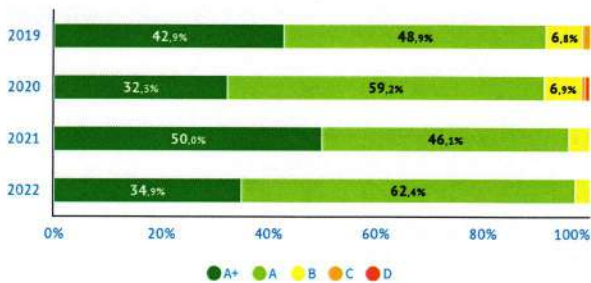
C.M. Sjerps
Burgemeester

Monitoring 2019-2022

Onderdeel 1: Zwerfafval totaal scores

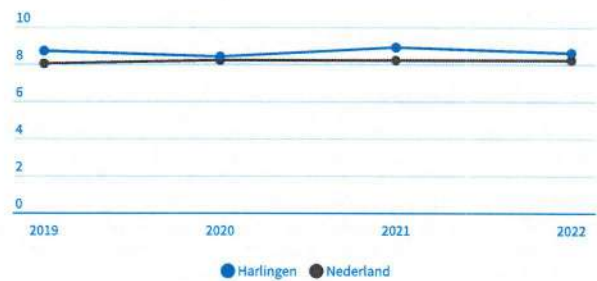
Hieronder vind je de totaalscore, zwerfafvalindex en stukstelling van grof en fijn zwerfafval, over vier beeldmeetlatten. Grof zwerfafval is afval groter dan 10 cm. Fijn zwerfafval is afval kleiner dan of gelijk aan 10 cm. De vier beeldmeetlatten zijn: zwerfafval grof en fijn op verharding, en zwerfafval grof in beplanting en gras. De resultaten tellen steeds op tot 100%, dus per score (A+, A, B, C of D) ten opzichte van het totaal.

Aantal scores Zwerfafval grof (totaal)
Harlingen

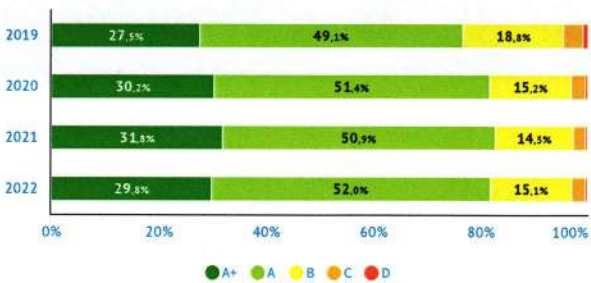
Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Zwerfafvalindex
op een schaal van 1-10

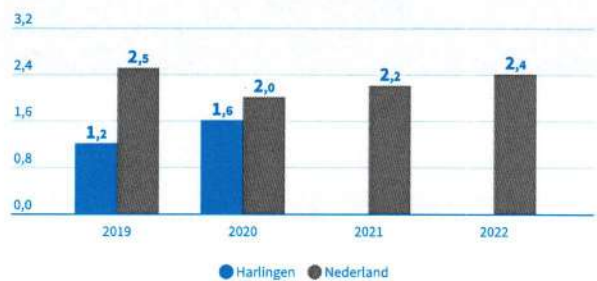
Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Aantal scores Zwerfafval grof (totaal)
Nederland

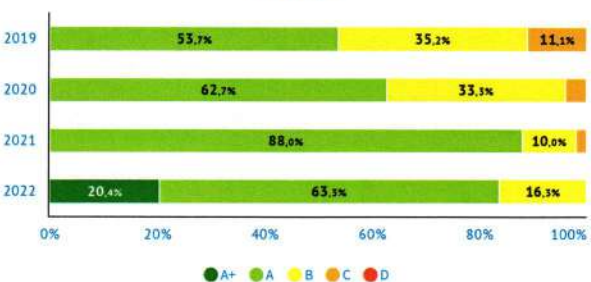
Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Gemiddelde stukstelling
aantal per meetvak

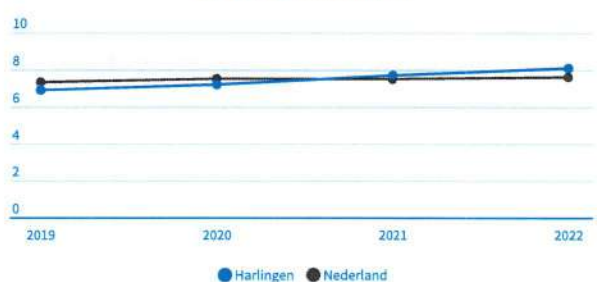
Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Aantal scores Verharding-zwerfafval fijn
Harlingen

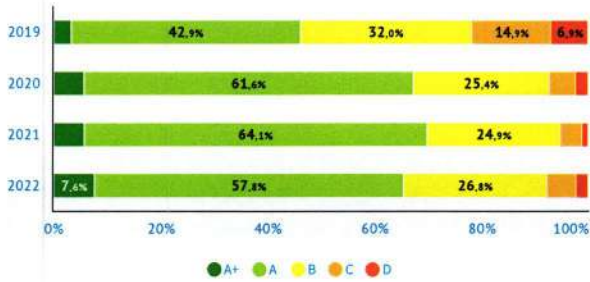
Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Zwerfafvalindex
op een schaal van 1-10

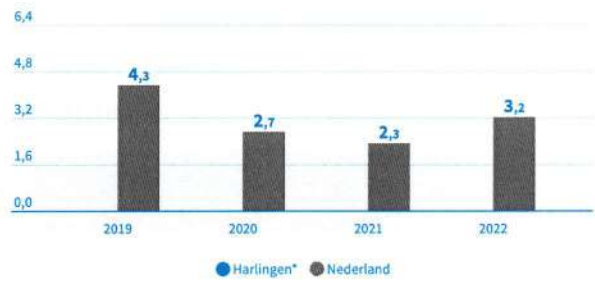
Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Aantal scores Verharding-zwerfafval fijn Nederland

Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Gemiddelde stukstelling Fijn zwerfafval totaal aantal per meetvak

Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Aan de slag met onderdeel 1

In de totaalscore maken we onderscheid tussen grof en fijn zwerfafval. Elke soort afval vraagt immers om een eigen aanpak. Grof zwerfafval springt meer in het oog en heeft dus een grotere invloed op de beleving van burgers. Het kan een indicatie zijn van een specifiek probleem, zoals de aanwezigheid van een take-away in winkelgebieden, recreatiegedrag of de sociale norm in woonwijken. Fijn zwerfafval kan een indicatie zijn van een specifiek probleem (denk aan peuken in winkelgebieden) en vraagt bijvoorbeeld om een andere reinigungs aanpak (vegen in plaats van prikken).

In de resultaten geven we een beeld van jouw gemeente. De totaalscore telt op tot 100% en geeft een beeld van de situatie in de gemeente. Hebben alle locaties een gemiddelde score of zijn er een paar goede en een paar slechte scores? Als gemeente kun je hier beleid op maken. Ga je voor een hotspot-aanpak om slechte locaties te verbeteren? Streef je daarbij naar volledig schone plekken of wil je alles op gemiddeld niveau krijgen?

Door stukstelling kun je je doelstelling rond zwerfafval nog meer verfijnen. Stukstelling geeft een indicatie van de kans op het overschrijden van het gestelde ambitieniveau of laat juist het verbeterpotentieel zien. Heb je bijvoorbeeld op de meeste locaties een A-niveau, dan ligt de zwerfafvalindex rond de 8. Dit A-niveau staat gelijk aan 1 tot 3 stuks. Maar als er gemiddeld 2,5 stuks per meetlocatie worden geteld, zit je al heel dicht bij de grens van B-niveau. De kans is dan groot dat een klein incident je zwerfafvalindex verlaagt.

Onderdeel 2: Grof zwerfafval totaal per gebiedstype, in rapportcijfer, stukstelling en verdeling kwaliteitscores

De resultaten hieronder laten zien waar in jouw gemeente het grof en fijn zwerfafval zoal ligt. We onderscheiden grof zwerfafval op verharding, beplanting en gras. Uitgangspunt zwerfafvalindex: de IMBOR functionele gebiedstypen van CROW. Resultaten zijn ingedeeld naar gebiedstype op basis van het meegeleverde coördinaat. Vervolgens is met de kwaliteitscore (A+, A, B, C of D) de zwerfafvalindex berekend.

Grof zwerfafval - zwerfafvalindex Harlingen, Zwerfafvalindex

Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Grof zwerfafval - gemiddelde stukstelling Harlingen, aantal

Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Grof zwerfafval 2019 - verdeling scores per gebiedstype
Harlingen

Monitoring Minimaal | 2019

Grof zwerfafval 2020 - verdeling scores per gebiedstype
Harlingen

Monitoring Minimaal | 2020

Grof zwerfafval 2021 - verdeling scores per gebiedstype
Harlingen

Monitoring Minimaal | 2021

Grof zwerfafval 2022 - verdeling scores per gebiedstype
Harlingen

Monitoring Minimaal | 2022

Onderdeel 2: Fijn zwerfafval verharding per gebiedstype, in rapportcijfer, stukstelling en verdeling kwaliteitscores

De resultaten hieronder laten zien waar in jouw gemeente het grof en fijn zwerfafval zoal ligt. We gebruiken de beeldmeetlat fijn zwerfafval op verharding. Uitgangspunt zwerfafvalindex: de IMBOR functionele gebiedstypen van CROW. Resultaten zijn ingedeeld naar gebiedstype op basis van het meegeleverde coördinaat. Vervolgens is met de kwaliteitscore (A+, A, B, C of D) de zwerfafvalindex berekend.

Fijn zwerfafval - zwerfafvalindex
Harlingen, Zwerfafvalindex

Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Fijn zwerfafval - gemiddelde stukstelling
Harlingen, aantal

Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Fijn zwerfafval 2019 - verdeling scores per gebiedstype
Harlingen

Monitoring Minimaal | 2019

Fijn zwerfafval 2020 - verdeling scores per gebiedstype
Harlingen

Monitoring Minimaal | 2020

Fijn zwerfafval 2021 - verdeling scores per gebiedstype
Harlingen

Monitoring Minimaal | 2021

Fijn zwerfafval 2022 - verdeling scores per gebiedstype
Harlingen

Monitoring Minimaal | 2022

Aan de slag met onderdeel 2

De zwerfafvalindex en de stukstelling zijn globale indicatoren. De 100% verdeling kwaliteitsscores geeft aan welke gebiedstypen relatief veel of weinig slecht scorende locaties hebben. Het gebiedstype zegt iets over waar het afval ligt en welk gedrag mensen hier vertonen. De aanpak van de gemeente kan zich vervolgens richten op specifieke gebieden.

Op www.nederlandschoon.nl staan voorbeelden van succesvolle aanpakken van zwerfafval door gemeenten.

Onderdeel 3: Zwerfafval beeldmeetlatten en gebiedstypen

In dit onderdeel vind je de zwerfafvalindex van de vier voorwaardelijke beeldmeetlatten, per gebiedstype. Er zijn 6 gebiedstypen. De resultaten betreffen grof zwerfafval op verharding, beplanting en gras, en fijn zwerfafval op verharding.

Woongebied
Harlingen, Zwerfafvalindex

Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Werkgebied
Harlingen, Zwerfafvalindex

Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Hoofdwegen
Harlingen, Zwerfafvalindex

Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Winkelgebied
Harlingen, Zwerfafvalindex

Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Buitengebied

Harlingen, Zwerfafvalindex

Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Recreatiegebied

Harlingen, Zwerfafvalindex

Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Aan de slag met onderdeel 3

Informatie over de ondergrond waar het zwerfafval is gevonden, in combinatie met het gebiedstype, helpt in het bijsturen van aanpak en reiniging. De resultaten geven handvatten voor het beleid rond zwerfafval. Is er een specifiek gebied waar bewoners bepaald gedrag vertonen? Dan geeft dat een aanknopingspunt voor een doelgroepgerichte aanpak. Als het gaat om reiniging geeft kennis van de ondergrond waar het afval ligt, aanknopingspunten om het reinigingsteam aan te sturen en de reinigingsmethodiek te bepalen.

De resultaten geven bovendien input voor een goede afstemming tussen beleid en beheer. In overleg wordt bepaald welk team of welke afdeling aan zet is voor de oplossing. Aanpak en reiniging worden zo beter op elkaar afgestemd.

Heeft een bepaald gebiedstype veel slechte scores (C/D) of is de stukstelling hier hoog, dan kun je in onderdeel 3 bekijken door welke beeldmeetlat dit wordt veroorzaakt. Wil je vervolgens intensief aan de slag met een lokale aanpak, dan maken de coördinaten in de meetgegevens duidelijk waar deze slechte plekken zich bevinden. Houd daarbij in gedachten op hoeveel meetlocaties het resultaat is gebaseerd. Soms is één lokale interventie logischer dan een brede aanpak op gebiedstype.

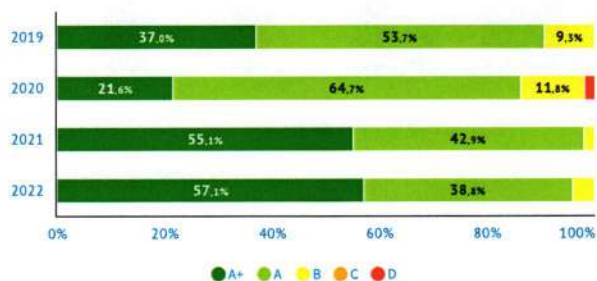
Een gemeente kan niet alles tegelijk aanpakken. Sommige aanpakken (zoals communicatie) hebben een effect op de hele gemeente, terwijl andere (zoals snoeproute) heel lokaal een snelle verbetering bewerkstelligen. Door de score van je hele gemeente te vergelijken met die van specifieke gebiedstypen, bepaal je prioriteiten voor de komende periode.

Onderdeel 4: Zwerfafval per beeldmeetlat

Ten slotte zijn dit de resultaten van alle beeldmeetlaten die je hebt gedeeld. De eerste vier beeldmeetlaten zijn voorwaardelijk, de andere optioneel. Heb je de optionele beeldmeetlaten niet ingevuld, dan ontbreken de resultaten. Ook wanneer de stukstelling niet is ingevuld, ontbreekt daar het resultaat.

Grof zwerfafval verharding

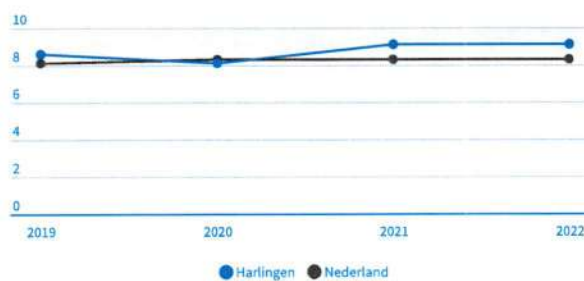
Harlingen

Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Zwerfafvalindex

op een schaal van 1-10

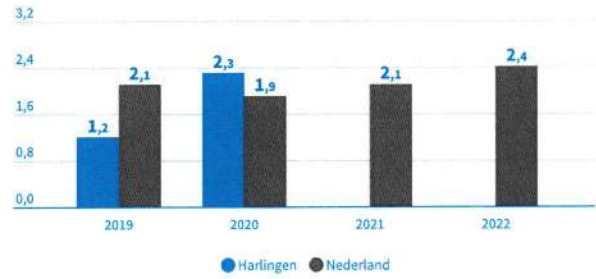
Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Grof zwerfafval verharding Nederland

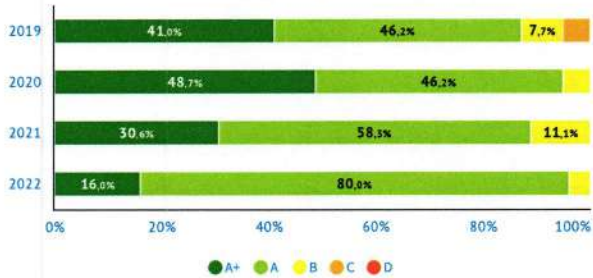
Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Gemiddelde stukstelling aantal per meetvak

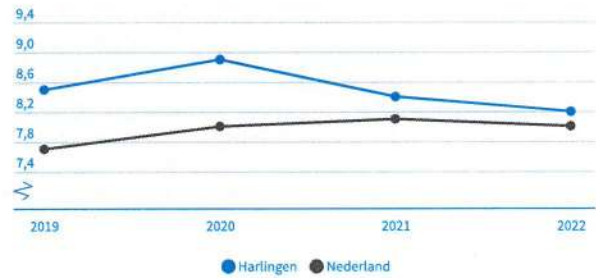
Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Grof zwerfafval beplanting Harlingen

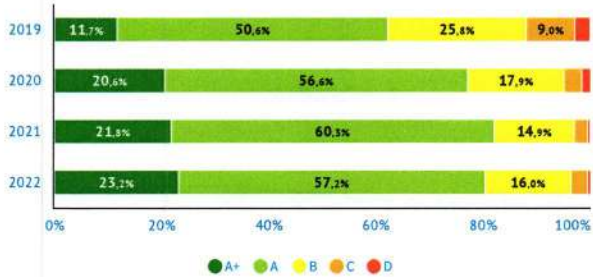
Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Zwerfafvalindex op een schaal van 1-10

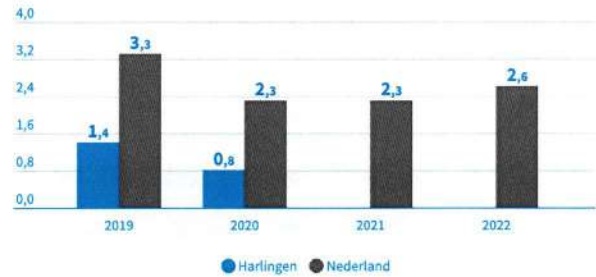
Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Grof zwerfafval beplanting Nederland

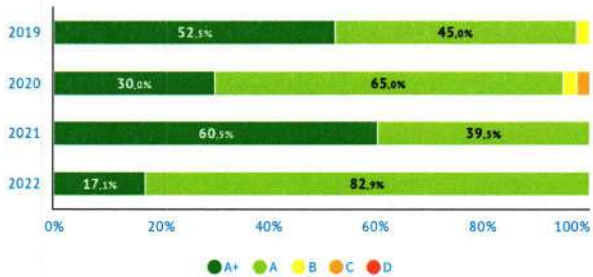
Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Gemiddelde stukstelling aantal per meetvak

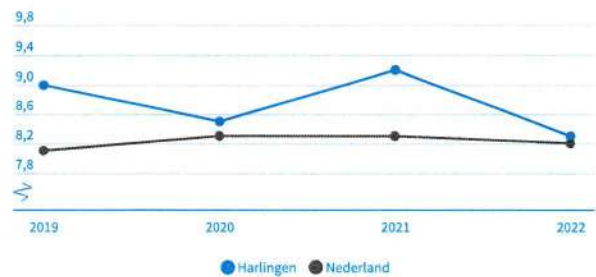
Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Grof zwerfafval gras Harlingen

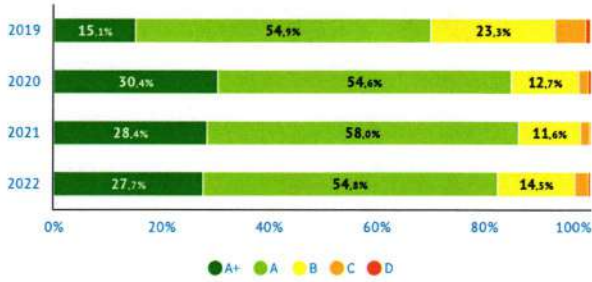
Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Zwerfafvalindex op een schaal van 1-10

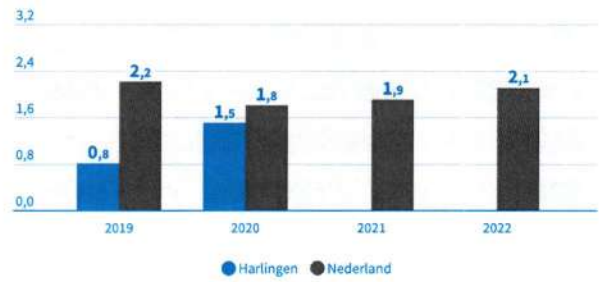
Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Grof zwerfafval gras Nederland

Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Gemiddelde stukstelling aantal per meetvak

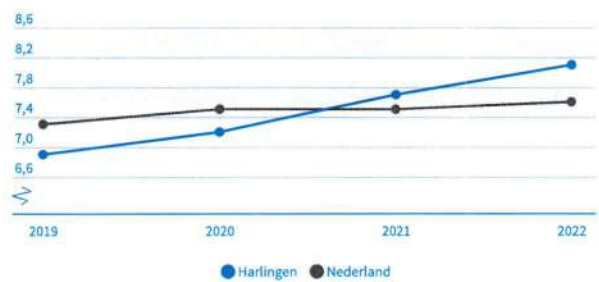
Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Fijn zwerfafval verharding Harlingen

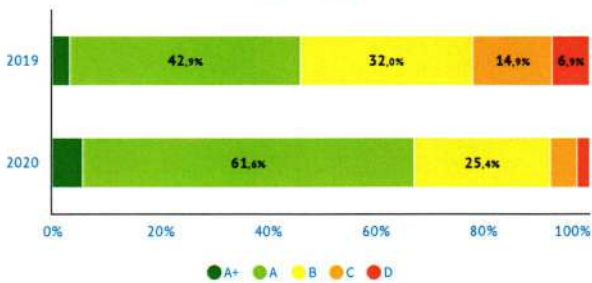
Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Zwerfafvalindex op een schaal van 1-10

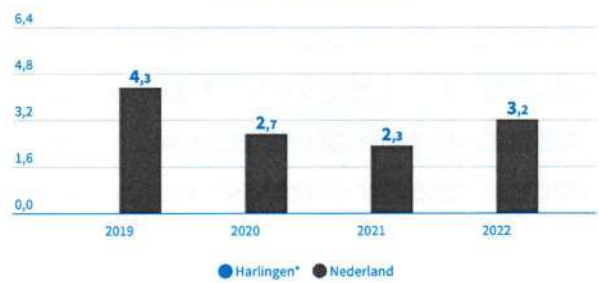
Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Fijn zwerfafval verharding Nederland

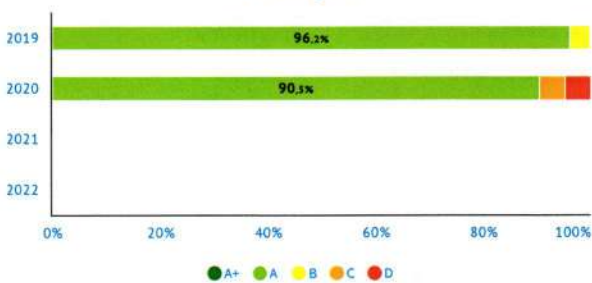
Monitoring Minimaal | 2019 - 2020

Gemiddelde stukstelling aantal per meetvak

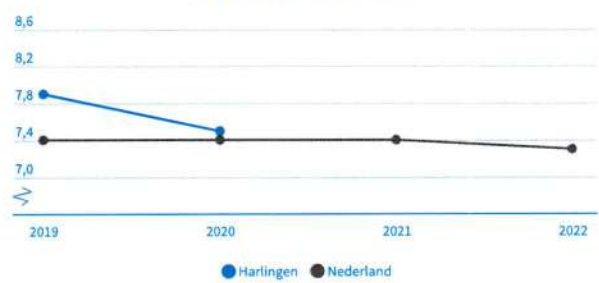
Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Vullingsgraad van afvalbak Harlingen

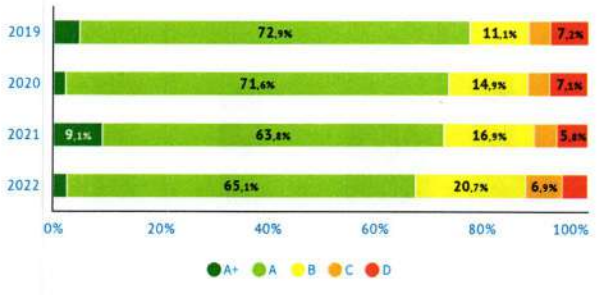
Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Zwerfafvalindex op een schaal van 1-10

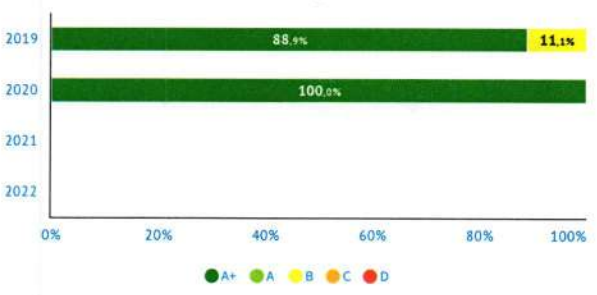
Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Vullingsgraad van afvalbak Nederland

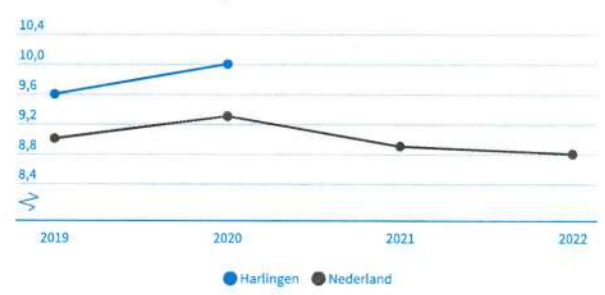
Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Bijgeplaatst afval bij container Harlingen

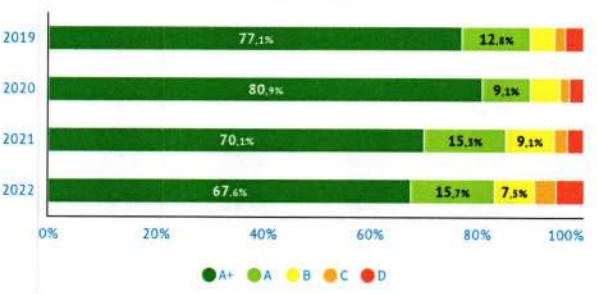
Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Zwerfafvalindex op een schaal van 1-10

Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Bijgeplaatst afval bij container Nederland

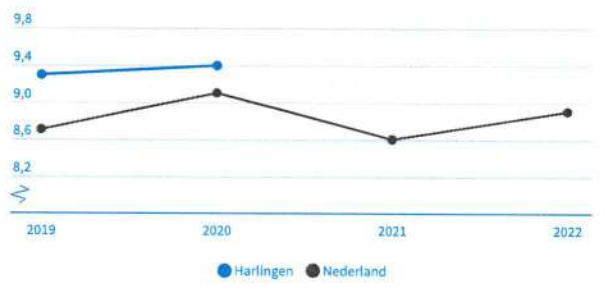
Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Drijfvuil in water Harlingen

Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Zwerfafvalindex op een schaal van 1-10

Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

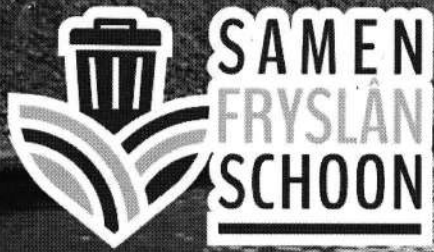
Drijfvuil in water
Nederland

Monitoring Minimaal | 2019 - 2022

Neem contact met ons op

Benieuwd hoe je het zwerfafval in jouw gemeente kunt aanpakken? Wij helpen je graag verder. Neem vrijblijvend contact op [met één van onze regiomanagers](#).

Powered by **Swing Mosaic** ([Privacy statement](#), [Accessibility and Disclaimer](#))

Samen Fryslân Schoon

Rapportage 2023

Rapportage SFS 2023

Leeuwarden, januari 2023

FMF

Agora 6

8934 CJ Leeuwarden

Website: www.fmf.frl

www.samenfryslanschoon.frl

Community: www.facebook.nl/ikhouvanfryslan

Contactpersoon:

Lemke Statema

m: 06-24749556

e: l.statema@fmf.frl

ivn natuur
educatie

Inhoud

1	Inleiding	4
2	SFS Projectonderdelen	5
2.1	Jongeren Adviesbureau - zwerfafval	5
2.2	Zwerfafvalprogramma Sint Annaparochie	6
2.3	Samen gemeente Waadhoeke/Harlingen Schoon	7
2.4	Skjin Wetter	9
2.5	Himmelwike en de Zwerfafvaltheaterlessen	12
3	Financieel overzicht	13
Bijlage 1	Overzicht Opruimacties 2023	14
Bijlage 2	Overzicht Perslijst Skjin Wetter	16
Bijlage 3	Overzicht Theaterlessen 2023	18

1 Inleiding

Het project Samen Fryslân Schoon (SFS) is in 2014 van start gegaan. Jaarlijks worden wijzigingen in het programma doorgevoerd op basis van wensen van de deelnemende gemeenten. Aan de hand van een Menukaart kunnen de gemeente zelf een aanbod samenstellen. Vanaf 2018 wordt Samen Fryslân Schoon in de gemeenten Harlingen en Waadhoeke uitgevoerd.

In dit document wordt gerapporteerd over de projectonderdelen die in 2023 zijn uitgevoerd in beide gemeenten.

In deze rapportage worden de verschillende projectonderdelen behandeld. Het financieel overzicht sluit deze rapportage over 2023 af.

De website van het project is up-to-date, deze is te bezoeken via de volgende url: <https://www.samenfryslanschoon.fr/>

2 SFS Projectonderdelen

2.1 Jongeren Adviesbureau – RSG Simon Vestdijk

Thema: Bewustwording zwerfafval

Activiteit: Zwerfafvalproject Graaikraai

Doelgroep: klas 1 Technasium Havo/Vwo, RSG Simon Vestdijk

Datum: mei – juli 2023

Uitvoering: Tijdens dit project hebben leerlingen van RSG Simon Vestdijk afvalbakken ontworpen voor het project GraaiKraai. Dit zijn speciale afvalbakken waar de vogels niks uit kunnen halen. Opdrachtgever van het project is de gemeente Harlingen. Aan het eind van het project hebben ze hun ontwerpen gepresenteerd aan wethouder Hendrik Sijsma in de raadszaal van het stadhuis. Sijsma vertelde erg trots te zijn op het werk van de jongeren. Hij vindt het mooi dat de jongeren meedenken over oplossingen voor het zwerfafval. Vóórafgaand aan deze eindpresentatie hebben de leerlingen zich verdiept in zwerfafval en de techniek van afvalbakken. Ook hebben ze observerend onderzoek gedaan naar het gedrag van vogels bij afvalbakken.

En ze hebben zwerfafval opgeruimd langs de snoeproute vanaf de supermarktvestiging van Jumbo in Harlingen. Een deel van dit zwerfafval is gedeponeerd in de Catch Fish. Dit kunstwerk staat sinds april 2022 bij de Nieuwe Willemshaven in Harlingen. Met het kunstwerk wordt aandacht gevraagd voor plastic vervuiling en de impact hiervan op het zeeleven, zoals de ‘plastic soep’.

Coördinatie: De coördinatie van de projectweek is verzorgd door IVN, in goede samenwerking met de school, gemeente Harlingen, Omrin en de Friese Milieu Federatie. *(foto Catch Fish: Karin van der Zwet)*

2.2 Zwerfafvalprogramma Sint Annaparochie

Thema: Bewustwording zwerfafval

Activiteit: Lessenserie over zwerfafval, route zwerfafval rapen en analyseren, gastles, presentaties.

Doelgroep: alle tweede klassen Campus Middelsee, 200 leerlingen

Datum: projectweek 10-14 juli 2023

Uitvoering: De leerlingen hebben in de projectweek meegedaan aan het zwerfafvalproject. IVN heeft voor deze week een lespakket over zwerfafval ontwikkeld, wat de leerkrachten in de klas hebben gebruikt (afbeelding als voorbeeld). Onderdeel van deze week was dat elke klas een eigen route liep waar ze het zwerfafval gingen rapen, wat ze vervolgens op school gingen analyseren. Op basis van hun analyse hebben de klassen een groepsgesprek gehad over vragen als: wat hebben we gevonden; waarom op die plek; wat kan een oplossing zijn. Deze resultaten hebben ze uitgewerkt in een posterpresentatie voor vertegenwoordigers van gemeente Waadhoeke, Omrin en IVN.

Coördinatie: De coördinatie van de projectweek is verzorgd door IVN, in goede samenwerking met de school, Omrin en de gemeente Waadhoeke.

2.3 Samen gemeente Waadhoeke/Harlingen Schoon

Alle sportverenigingen, muziekverenigingen, kinderopvanglocaties, buurtverenigingen, dorpsbelangen en andere organisaties zijn actief benaderd om zelf zwerfafvalopruimacties te organiseren in de beide gemeenten. Na de eerste mailing met een oproep zijn partijen die niet reageerden telefonisch benaderd en is in het najaar een tweede mailing verzonden. Extra promotie voor de opruimacties is gerealiseerd door posts op de sociale mediakanalen van de FMF en berichten in de lokale kranten. Basisscholen zijn uitgesloten van deelname omdat zij kunnen deelnemen aan de Himmelwike. Sommige actieve groepen hebben hun actie nogmaals moeten organiseren om de vrijwilligers actief te krijgen. Het valt op dat in gemeente Harlingen een groei is van het aantal opruimacties omdat zij hun zwerfafvalbeleid intensiveren. Dankzij een bijdrage van de Rotary hebben we ook een aantal Sup-Clean-Ups kunnen organiseren met Loesanne van Wetterkracht.

Net als voorgaande jaren konden de deelnemende groepen voor deze opruimacties een vergoeding krijgen van € 5,- per deelnemer tot een maximum van € 100,- per groep. In 2023 hebben in gemeente Waadhoeke 15 SFS opruimacties plaatsgevonden met 272 deelnemers en in gemeente Harlingen 10 SFS opruimacties met 234 deelnemers. Vooral in gemeente Harlingen zijn er extra veel acties georganiseerd. Er is meer bekendheid van de opruimacties, waardoor er meer aanvragen zijn. In beide gemeenten is de 'leen-de-grijper-actie' bekend gemaakt. Zo kunnen inwoners die vaak willen opruimen vaker aan de slag doordat ze zelf materialen thuis hebben. Ook is de kaart van Nederland Schoon extra gepromoot, met als doel dat de inwoners een eigen gebiedje schoon houden. De kaart maakt het inzichtelijk hoeveel mensen een eigen afgetekend gebiedje schoon houden.

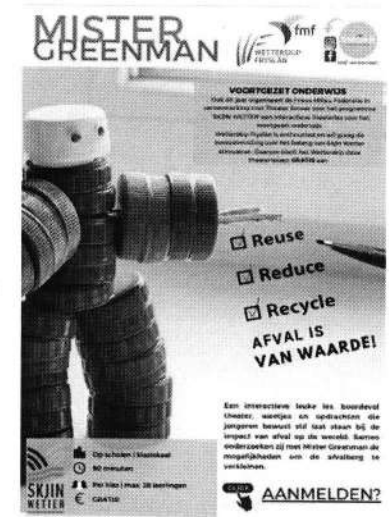
In de bijlage staat een overzicht met alle opruimacties in de beide gemeenten.

2.4 Skjin Wetter

In 2017 is gestart met één pilot in de grachten van Franeker. In 2018 is Skjin Wetter opgeschaald naar vier locaties op de Elfstedenroute: Balk, Sneek, Franeker en Leeuwarden. In 2023 is Skjin Wetter uitgegroeid tot een happening in negen Friese gemeenten en gefinancierd door de deelnemende gemeenten en Wetterskip Fryslân. In 2020 is vanwege corona gekozen om de opruimacties zo veel mogelijk te spreiden in tijd en locaties. Daarom heeft Skjin Wetter in dat jaar voor het eerst niet op één dag plaatsgevonden maar gedurende een hele week. Deze aanpak is voortgezet, met als voordeel dat scholen makkelijker kunnen aanhaken én er wordt een groter gebied opgeruimd. De happening is gericht op bewustwording creëren rond de grote hoeveelheid zwerfafval die jaarlijks in het water terechtkomt van grachten tot oceanen, de gevolgen van zwerfafval voor mens en dier en wat je er zelf aan kunt doen om dit zwerfvendende afval te voorkomen. Dit jaar is er aandacht besteed aan de waarde van afval. Ook konden we aansluiten bij de expositie in Natuurmuseum Fryslân bij de 'Grote ZeeZooi'. Een expositie over zwerfafval in de zee, de stad en op het land. Henk Prins kreeg zijn eigen wand in de expositie en zijn afval is voor veel onderdelen in het museum gebruikt.

Van zaterdag 7 oktober tot en met 14 oktober hebben ruim 76 organisaties met ruim tweeduizend Friese vrijwilligers de grote opruimactie Skjin Wetter gehouden. In negen Friese gemeenten werden deze week de wateren en oevers schoongemaakt. In totaal is er tijdens de actieweek 854 kilometer aan grachten, kanalen, sloten, meren en oevers schoongemaakt. De locaties waar de Skjin Wetter schoonmaakacties plaatsvonden zijn de gemeenten Harlingen, Waadhoeke, Dantumadiel, De Fryske Marren, Noardeast-Fryslân, Smallingerland, Tytsjerksteradiel, Súdwest-Fryslân en Leeuwarden. Skjin Wetter is een initiatief van deze negen gemeenten, Wetterskip Fryslân, Omrin en de Friese Milieu Federatie. Naast de opruimacties is ook een educatieve theaterles samengesteld voor het voortgezet onderwijs. De leerlingen hebben deelgenomen aan de theaterles 'Mister Greenman'. Ze kregen op een interactieve en humoristische manier les over de waarde van afval en de mogelijkheden om te hergebruiken, reduceren en recyclen. Dit deden ze met typische voorwerpen die de jongeren veel gebruiken.

Harlingen

In gemeente Harlingen hadden we dit jaar een afsluiting van Skjin Wetter in plaats van een opening. Wethouder Hendrik Siijtsma had de jongeren van de Maritieme Academie ontvangen bij de Catch Fish en de leerlingen hebben het afval wat zij hebben gevonden in de vis gedaan. De andere groepen die meededen aan Skjin Wetter waren RSG Simon Vestdijk, Harlinger Waterscouts, Zeekadetten, HarnSup, Nieuw Zuid en de Jonge Seun.

Waadhoeke

In gemeente Waadhoeke hebben wethouder Kees Arendz samen met scouting Andromeda het startsignaal gegeven voor de opruimactie op zaterdag 8 oktober in Franeker. Samen met een grote groep vrijwilligers van verschillende organisaties hebben zij daar de wateren in en rond de stad aangepakt. De hele week waren er Skjin Wetter acties in de hele gemeente. Zo gingen CSG Ulbe van Houten, de suppers van Wetterkr8, kanovereniging Onder de Wadden, de Skûle, het AZC, plaatselijk belang Sint Annaparochie en vrijwilligers van het Makkersplak aan de slag om op te ruimen.

De afsluiting van Skjin Wetter vond plaats in Natuurmuseum Fryslân. Daar stond een juttershuisje waar de deelnemers van Skjin Wetter hun mooiste schat konden inleveren.

108 | FRIESE WATEREN | maandag 9 oktober 2023

Friese wateren krijgen grondige schoonmaak

TEKST: KUNST

Wetterskip de Grutte Wadden hat de afslutingsakties fan Skjin Wetter yn de haven fan Franeker. De groepen binne gearkomme by de maritieme academie, dêr't se de fûgelsjûn hâlde. De groepen binne gearkomme by de maritieme academie, dêr't se de fûgelsjûn hâlde. De groepen binne gearkomme by de maritieme academie, dêr't se de fûgelsjûn hâlde.

It is skrikbarend om te sjen wat der yn de jier stiet wjer yn it wetter leit

De afslutingsakties fan Skjin Wetter yn de haven fan Franeker binne gearkomme by de maritieme academie, dêr't se de fûgelsjûn hâlde. De groepen binne gearkomme by de maritieme academie, dêr't se de fûgelsjûn hâlde.

Aftermovie van Skjin Wetter

Er is een aftermovie over Skjin Wetter gemaakt, dit filmpje wordt getoond door op onderstaande afbeelding te klikken:

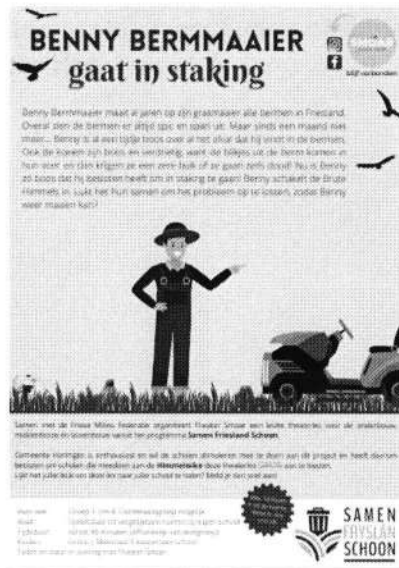

Publiciteit:

De pers is tijdens het project op grote schaal benaderd. Voor iedere locatie is een specifiek persbericht gemaakt, plus een algemeen persbericht voor de grotere nieuwsplatforms. De persberichten zijn breed opgepakt door vrijwel alle nieuwsbladen. Omdat Skjin Wetter een enorm bereik had in de media is deze lijst opgenomen in de bijlage van de rapportage.

2.5 Himmelwike en de Zwerfafvaltheaterlessen

In 2023 waren de Himmelwike en de theaterlessen weer een groot succes. Vanwege het succes in voorgaande jaren zijn op verzoek van SFS door Theater Smoar ook in 2023 zwerfafvaltheaterlessen ontwikkeld voor de onder-, midden- en bovenbouw van het basisonderwijs. Omdat er jaarlijks meer dan 4000 koeien sterven vanwege blikjes die in berm terecht komen hebben we dit onderwerp als thema gebruikt voor de theaterlessen. In gemeente Waadhoeke hebben 18 scholen deelgenomen aan de Himmelwike met 1858 leerlingen en zijn 31 theaterlessen gegeven. In gemeente Harlingen heeft 2 scholen aan de Himmelwike meegedaan met totaal 231 leerlingen en zijn 10 theaterlessen gegeven. De Himmelwike is genomineerd door de Awards voor Duurzaamheid in de categorie 'Opruimen lokaal not for profit'! Een mooie waardering voor dit zwerfafvalproject in Friesland, waar jaarlijks meer dan 100 scholen en 9000 kinderen aan meedoen.

3 Financieel overzicht

(Exclusief Skjin Wetter)

Kosten

Kostensoort	Kosten
Projectkosten	2023
Hosting, domein etc. SFS	€ 1.728,30
Vergoeding opruimacties	€ 1.740,00
Theaterlessen	€ 7.585,00
Omrin	
	€ 3.980,00
IVN	€ 8.000,00
Inzet (uren)	
FMF	€ 17.220,00
Kosten totaal	€ 40.253,30
TOTAAL begroting	€ 38.894,00
TOTAAL (rest)	€ -1.359,30

Dekking

Gemeente	Totaal
Waadhoeke	€ 27.127,00
Harlingen	€ 11.767,00
Totaal:	€ 38.894,00

Bijlage 1 Overzicht opruimacties Samen gemeente Harlingen Schoon 2023

Overzicht Opruimacties 2023

Initiatief	Gemeente	Datum	Aantal Deelnemers
Buurtvereniging de Weidevogels	Harlingen	18-3-2023	14
Het Kleine Prinsje	Harlingen	31-3-2023	100
Kinderopvang Friesland	Harlingen	22-5-2023	20
Nieuw Zuid	Harlingen	2-6-2023	15
Buurtvereniging Ludinga	Harlingen	23-9-2023	20
Jeugdvereniging Wijnaldum	Harlingen	23-9-2023	25-30
Winamer Oproppers	Harlingen	30-9-2023	20
Scouting	Harlingen	18-11-2023	20
Ilse de Keijzer - Masterskip	Harlingen	2-12-2023	10
Buurtvereniging Grote Kerkstaat	Harlingen	26/27-12-2023	15
Totaal			234

Overzicht opruimacties Samen gemeente Waadhoeke Schoon 2023

Overzicht Opruimacties 2023

Initiatief	Gemeente	Datum/Tijd	Aantal Deelnemers
Makkersplak	Waadhoeke	18-4-2023	10
Losse deelnemer in Tzum	Waadhoeke	1-5-2023	3
Wijkraad Hamburgerrak	Waadhoeke	20-5-2023	12
Schalsum	Waadhoeke	20-5-2023	0
Grijper lenen adoptie Franekerbos	Waadhoeke	24-5-2023	1
Protestantse gemeente Berltsum	Waadhoeke	10-9-2023	6
Tzum Buurtvereniging de Knikkersaars	Waadhoeke	16-9-2023	20
Wijk Hamburgerrak	Waadhoeke	28-10-2023	15
Wijkraad de Professorenbuurt	Waadhoeke	28-10-2023	20
Deinum	Waadhoeke	29-10-2023	33
TV Marssum	waadhoeke	11-11-2023	20
BSO de Toermalijn	Waadhoeke	14-11-2023	32
BSO de Oanset	Waadhoeke	16-11-2023	10
De Arebaar	Waadhoeke	16-11-2023	20
Advendo	Waadhoeke	30-11-2023	30
Ijsclub Wés Klear	Waadhoeke	9-12-2023	20
Over de barte	Waadhoeke	14-12-2023	0
Dorpsbelang Winsum	Waadhoeke	20-1-2024	20
Totaal			272

Bijlage 2 Perslijst Skjin Wetter

Skjin Wetter in de media

[Leeuwarder Rotary Clubs en FME slaan de handen ineen voor sprankelend 'Skjin Wetter' – Regio Online](#)

[Leeuwarder Rotary Clubs zetten zich samen met FME in voor sprankelend 'Skjin Wetter' \(leeuwarderdagblad.nl\)](#)[Opruimevenement Skjin Wetter 2023 vindt plaats in negen Friese gemeenten – Grousters.nl](#)

[Opruimevenement Skjin Wetter 2023 vindt plaats in negen Friese gemeenten – Al het nieuws uit Burgum \(actiefonline.nl\)](#)

[Opruimevenement Skjin Wetter 2023 vindt plaats in negen Friese gemeenten – Regio Online](#)

[Opruimevenement Skjin Wetter 2023 – RTV NOF Nieuws](#)

[Opruimevenement Skjin Wetter 2023 vindt plaats in negen Friese gemeenten – RondOm Vandaag: lokaal nieuws online en huis-aan-huis in uw regio\(video\)](#)[Skjin Wetter gaat de strijd aan tegen zwerfafval in en rond Friese wateren – Al het nieuws uit Burgum \(actiefonline.nl\)](#)

[Skjin Wetter gaat de strijd aan tegen zwerfafval in en rond Friese wateren – Regio Online](#)

['Skjin Wetter' gaat de strijd aan tegen zwerfafval in en rond Friese wateren – RTV NOF Nieuws](#)

[Skjin Wetter giet de strijd oan tsjin swalkôffal yn en om Fryske wetters | It Nijs](#)

[Skjin Wetter gaat de strijd aan tegen zwerfafval in en rond Friese wateren – Harlingen Online](#)

[Wie helpt mee aan 'Skjin Wetter'? – Leeuwarder Courant \(lc.nl\)](#)

[Skjin Wetter gaat de strijd aan tegen zwerfafval in en rond Friese wateren \(Iemsterdagblad.nl\)](#)

[Skjin Wetter gaat de strijd aan tegen zwerfafval in en rond Friese wateren – Oozo.nl](#)

[Skjin Wetter gaat de strijd aan tegen zwerfafval in en rond Friese wateren \(dokkumerdagblad.nl\)](#)

[Uitkrant Zomer 2023 Waterland van Friesland by Ying Media – Issuu](#)

[van Wad tot Stad | 2023 | 35 | Visserijdagen by van Wad tot Stad – Issuu](#)

[Skjin Wetter | WV Friesland Zuidwest \(waterlandvanfriesland.nl\)](#)

[Skjin Wetter succesvol! | Omrin](#)

[Goed resultaat bij Skjin Wetter in Noardeast-Fryslân – RTV NOF Nieuws](#)

[Ruim 800 kilometer aan Friese wateren en oevers opgeruimd: Leeuwarden finishplaats actieweek 'Skjin Wetter' – Leeuwarder Courant \(lc.nl\)](#)

[Ruim 800 kilometer aan Friese wateren en oevers opgeruimd tijdens Skjin Wetter | Groot Sneek](#)

[800 kilometer aan Friese wateren opgeruimd tijdens 'Skjin Wetter' – BootAanBoot.nl](#)

[Het water en de oevers in Grou zijn weer een stukje schoner – Grousters.nl](#)

[In actie tijdens Skjin Wetter | Gemeente Súdwest-Fryslân \(sudwestfryslan.nl\)](#)

[Deze week vier Zero Waste Wandelingen in Friese binnensteden – Friesch Dagblad](#)

[Afvalvrij boodschappen doen? Doe mee aan een Zero Waste Wandeltour! | Groot Bolsward-ijselmeerkust](#)

[Zero Waste Walking Tours in four Frisian cities this week – The Northern Times](#)

[Nieuws | Gemeente Harlingen](#)

[Samen voor schone wateren: Harlingen in actie tijdens Skjin Wetter! – Harlingen Online](#)

[Dantumadiel in actie tijdens Skjin Wetter! Help je mee? – Al het nieuws uit Burgum \(actiefonline.nl\)](#)

[Samen voor schone wateren: Tytsjerksteradiel in actie tijdens Skjin Wetter! – Al het nieuws uit Burgum \(actiefonline.nl\)](#)

[Smallingerland in actie tijdens Skjin Wetter! Help je mee? – Al het nieuws uit Burgum \(actiefonline.nl\)](#)

[Ruim 800 kilometer aan Friese wateren en oevers opgeruimd tijdens Skjin Wetter – Al het nieuws uit Burgum \(actiefonline.nl\)](#)
[Afvalvrij boodschappen doen? Doe mee aan een Zero Waste Wandeltour! – Al het nieuws uit Burgum \(actiefonline.nl\)](#)
[Samen voor schone wateren: De Fryske Marren in actie tijdens Skjin Wetter! – Lemsternijs](#)
[Duikvereniging Moby Dick zoekt hulp bij schoonmaak – Lemsternijs](#)
[SUP clean-up TOUR | Friesland.nl](#)
[Erik de Jong, voorzitter Rotary Leeuwarden Nijehove, in Spotlight radio over actie-estafette Skjin Wetter – Omroep Leeuwarden](#)
[Samen voor schone wateren: Harlingen in actie tijdens Skjin Wetter! — Harlingenboeit](#)
[Ruim 800 kilometer aan Friese wateren en oevers opgeruimd tijdens Skjin Wetter — Harlingenboeit](#)
[Afvalvrij boodschappen doen? — Harlingenboeit](#)
[Ruim 800 kilometer aan Friese wateren en oevers opgeruimd tijdens Skjin Wetter \(leeuwarder dagblad.nl\)](#)
[Ruim 800 kilometer aan Friese wateren en oevers opgeruimd tijdens Skjin Wetter \(lemsterdagblad.nl\)](#)
[Harlingen – Zerowastetour i.s.m. Skjinwetter, Harlingen, November 1 2023 | AllEvents.in](#)
[Afvalvrij boodschappen doen? Doe mee aan een Zero Waste Wandeltour in Harlingen! – InHetNieuws.nl](#)
[Harlinger Courant | Zero Waste wandeltour in Harlingen \(harlingercourant.nl\)](#)
[Afvalvrij boodschappen doen? Doe mee aan een Zero Waste Wandeltour! | Groot Fryslân \(grootfryslan.nl\)](#)
[van Wad tot Stad | 2023 | 40 | Opruimevenement Skjin Wetter Issuu](#)
[Franeker Courant | Ruim 800 kilometer aan oevers opgeruimd](#)
[Franeker Courant | Start opruimactie Skjin Wetter](#)
[Huis aan Huis Leeuwarden | Ruim 800 kilometer aan Friese wateren en oevers opgeruimd](#)
[Actie 'Skjin Wetter': Melvin \(13\) en zijn maten halen een fiets naar boven bij het Elfstedenbruggetje in Franeker – Friesch Dagblad](#)
[Franeker Courant ruim 800 kilometer aan oevers opgeruimd](#)
[van Wad tot Stad | 2023 | 41 | Skjin Wetter-actie in Franeker blijkt hoognodig](#)

Bijlage Overzicht theaterlessen 2023 Benny Bermmaaiër

Waadhoeke

School	Aantal groepen
OBS de Oanset Ried	1 t/m 8
OBS de Opslach Franeker	2
IKC de Toermalijn Franeker	Groep 4
OBS de Steven Franeker	1 t/m 6
OBS de Romte Dronryp	1 t/m 8
IKC de Noordster Nij Altoenae	1 t/m 8
IKC de Twirre Minnertsga	Groep 3
OBS It Bynt Winsum	1 t/m 4
SWS de Fierljepper Vrouwenparochie	1 t/m 8
CBS de Fûgelsang Berltsum	4 t/m 6
RKBS Sint Radbodus	3 t/m 7
Martenskoalle Bitgummole	3 t/m 8
Totaal	31 voorstellingen

Harlingen

School	Aantal groepen
IKC Noorderlicht	3 klassen
IKC 't Wad	1 t/m 7
Totaal	10 voorstellingen

Samen Fryslân Schoon

Keuzeprogramma 2023/2024

Leeuwarden
Januari 2023

FMF
Agora 6
8934 CJ Leeuwarden
Website: www.fmf.fr/
Website: <http://www.samenfryslanschoon.fr/>
Community: www.facebook.nl/ikhovanfryslan

Contactpersoon:
Lemke Statema
m: 06-24749556
e: L.Statema@fmf.fr

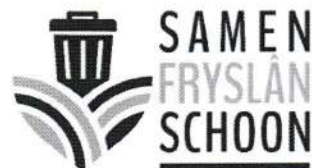

ivn natuur
educatie

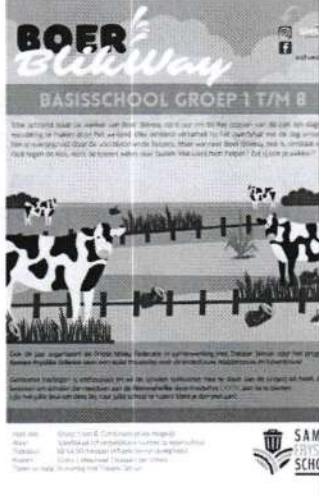

Samen Fryslân Schoon 2023

In onderstaande tabel zijn de onderdelen van Samen Fryslân Schoon opgenomen waaruit de deelnemende gemeenten kunnen kiezen. Bij alle onderdelen is het van belang dat de doelgroepen aangezet en gestimuleerd worden om daadwerkelijk op te ruimen. De acties moeten activerend zijn en stimulerend werken, waarbij ingezet wordt op het belang van een schone, opgeruimde omgeving. De keuzeonderdelen zijn een middel om bewustwording te realiseren.

Keuzeonderdelen Samen Fryslân Schoon 2023			
Project	Doelgroep	Aanpak/product/resultaat	Indicatie kosten W = Waadhoeke H = Harlingen T = Totaal
Jongeren Advies Bureau Zwerfafval Simon Vestdijk	Enkele klassen Technasium RSG Simon Vestdijk Harlingen	Wat: opzetten en uitvoeren van een schoolproject over duurzaamheid in relatie tot (zwerf)afval. Dit wordt gekoppeld aan het daadwerkelijk opruimen, bijvoorbeeld de verantwoordelijkheid om de snoeproute langere tijd schoon te houden. Opdrachtvraag: nog afstemmen met gemeente. Welke leerlingen: nog afstemmen met de school Wanneer: nader afspreken met de school.	Inzet IVN uren en materialen: € 4.000
Zwerfafval programma Campus Middelsee	ca 170 leerlingen verdeeld over 7 klassen van Campus Middelsee, alle niveaus	Wanneer: Tijdens de projectweek eind juni. Wat: Het opruimen van zwerfafval in de woonplaatsen van de leerlingen. Eventueel combineren we dat met een bezoek aan bedrijven in het dorp – afhankelijk van de wensen van gemeente en school.	Inzet IVN uren en materialen: € 4.000
Samen 'gemeente X' Schoon	Verenigingen, dorp- en wijkbelangen, bedrijven, vo scholen, jeugdzorg, sportclubs etc. (geen po scholen! i.v.m. met aanbod Himmelwike)	Periode: hele jaar. Het zelf organiseren van opruimacties in eigen dorp of wijk. Omrin verzorgt hesjes en grijpers en voert afval af in gemeente Waadhoeke. In Harlingen regelt de gemeente dit zelf. Inzetten op het structureler maken van opruimacties (op basis van gemaakte afspraken met Waadhoeke en Harlingen en aansluiten bij adopteeracties NLSchoon) In gemeente Harlingen aansluiten bij nieuwe zwerfafvalaanpak. Elk initiatief ontvangt per deelnemer € 5,- tot een maximum van € 100,-. -Opruimacties -Bewustwording -Schone leefomgeving -Persberichten, aandacht in de pers en via social media, website SFS.	40% budget SFS W: €15.377 H: € 5.267 T: € 20.644 Inzet middelen: Omrin: € 3.980 Verg. opr. acties: € 2.500 Projecturen FMF: € 9.000 Alg. uren FMF*: € 5.164

<p>Skjin Wetter</p>	<p>Grote publiek, duikverenigingen, kanoverenigingen, watersportverenigingen, hengelsportverenigingen etc.</p>	<p>Zaterdag 7 t/m zaterdag 14 oktober 2023? Grote (zwerf)afvalopruimactie van oevers, wateroppervlak en waterbodems gericht op bewustwording rond zwerfafval. Diverse bij water betrokken verenigingen organiseren deze opruimactie gezamenlijk en voeren deze uit met hulp van vrijwilligers op de kant. Inwoners van de gemeenten kunnen meedoen aan prijsvraag en worden opgeroepen om als vrijwilliger deel te nemen aan de opruimactie.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Wateropruimactie -Bewustwording -Schoon watermilieu -Prijsvraag -Persberichten, veel aandacht in de pers en via sociale media, website SFS -Educatief programma voor VO scholen met theaterlessen -Gezamenlijke lunch -Prijsuitreiking 	<p>W: € 4.500 H: € 2.500 T: € 7.000 + sponsoring door bedrijven + bijdrage van Wetterskip Fryslân</p> <p>Inzet middelen: Opr. acties: € 500 Projecturen FMF: € 6.500</p>
<p>Zwerfafval Theaterlessen</p>	<p>Basisscholen, leerlingen groep 1-8</p>	<p>In 2023 worden nieuwe theaterlessen aangeboden aan de onder- midden- en bovenbouw van de basisschool in combinatie met de Himmelwike van Omrin, waarbij de scholen een opruimactie organiseren in de omgeving van de school.</p> <p>De theaterlessen worden gecombineerd in deze opruimweek, het zijn interactieve lessen ontwikkeld rond het thema zwerfafval in navolging van 'Dat is toch niet normaal!?!?'. De lessen duren max 90 min. en de max. groepsgrootte is 30 leerlingen.</p> <p>Waadhoeke max 30 lessen en max 3 lessen per school (gekoppeld aan deelname Himmelwike)</p> <p>Harlingen max 10 lessen en max 3 lessen per school (gekoppeld aan deelname Himmelwike).</p> <ul style="list-style-type: none"> -Opruimactie en verdieping op thema zwerfafval -Theaterlessen voor de drie bouwen van de basisschool icm de Himmelwike 	<p>€ 250,- per theaterles H 2023: €2.500 W 2023: €7.750</p>

*Algemene uren FMF: coördinatie, rapportage, 4 afstemmingsbijeenkomsten/jaar, publiciteit, afstemming met NL schoon en onvoorzien.

Samen Fryslân Schoon 2024

In onderstaande tabel zijn de onderdelen van Samen Fryslân Schoon opgenomen waaruit de deelnemende gemeenten kunnen kiezen. Bij alle onderdelen is het van belang dat de doelgroepen aangezet en gestimuleerd worden om daadwerkelijk op te ruimen. De acties moeten activerend zijn en stimulerend werken, waarbij ingezet wordt op het belang van een schone, opgeruimde omgeving. De keuzeonderdelen zijn een middel om bewustwording te realiseren.

Keuzeonderdelen Samen Fryslân Schoon 2024			
Project	Doelgroep	Aanpak/product/resultaat	Indicatie kosten W = Waadhoeke H = Harlingen T = Totaal
VO-schoolproject zwerfafval (IVN Jongeren Adviesbureau) Harlingen	Twee of meer klassen van: - RSG Simon Vestdijk - Maritieme Academie	Wat: opzetten en uitvoeren van een schoolproject over duurzaamheid in relatie tot (zwerf)afval, liefst in combinatie met daadwerkelijk opruimen. Opdrachtvraag: in overleg met school en gemeente. Welke leerlingen: in overleg met de school Wanneer: in overleg met de school.	Inzet IVN (of een andere aanbieder) uren en materialen: € 4.600 (per school)
VO-schoolproject zwerfafval (IVN Jongeren Adviesbureau) Waadhoeke	Twee of meer klassen van: - Campus Middelsee Sint Annaparochie - AMS Franeker - RSG Simon Vestdijk Franeker	Wat: opzetten en uitvoeren van een schoolproject over duurzaamheid in relatie tot (zwerf)afval, liefst in combinatie met daadwerkelijk opruimen. Opdrachtvraag: in overleg met school en gemeente. Welke leerlingen: in overleg met de school Wanneer: in overleg met de school.	Inzet IVN (of een andere aanbieder) uren en materialen: € 4.600 (per school) Meerkosten Campus Middelsee 2024, zoals besproken € 800
Samen 'gemeente X' Schoon	Verenigingen, dorp- en wijkbelangen, bedrijven, vo scholen, jeugdzorg, sportclubs etc. (geen po scholen! i.v.m. met aanbod Himmelwike)	Periode: hele jaar. Het zelf organiseren van opruimacties in eigen dorp of wijk. Omrin verzorgt hesjes en grijpers en voert afval af in gemeente Waadhoeke. In Harlingen regelt de gemeente dit zelf. Inzetten op het structureler maken van opruimacties (op basis van gemaakte afspraken met Waadhoeke en Harlingen en aansluiten bij adopteeracties NLSchoon) In gemeente Harlingen aansluiten bij nieuwe zwerfafvalaanpak. Elk initiatief ontvangt per deelnemer € 5,- tot een maximum van € 100,-. Bovendien kunnen individuele inwoners ook zelf aan de slag en een grijper lenen. -Opruimacties -Bewustwording -Schone leefomgeving -Persberichten, aandacht in de pers en via social media, website SFS.	W: €16.109,20 H: € 5.517,80 T: € 21.627,00 Inzet middelen: Omrin: € 4.179 Verg. opr. acties: € 2.600 Projecturen FMF: € 9.350 Alg. uren FMF*: € 5.498

<p>Skjin Wetter</p>	<p>Grote publiek, duikverenigingen, kanoverenigingen, watersportverenigingen, hengelsportverenigingen etc.</p>	<p>Zaterdag 7 t/m zaterdag 14 oktober 2023? Grote (zwerf)afvalopruimactie van oevers, wateroppervlak en waterbodems gericht op bewustwording rond zwerfafval. Diverse bij water betrokken verenigingen organiseren deze opruimactie gezamenlijk en voeren deze uit met hulp van vrijwilligers op de kant. Inwoners van de gemeenten kunnen meedoen aan prijsvraag en worden opgeroepen om als vrijwilliger deel te nemen aan de opruimactie. -Wateropruimactie -Bewustwording -Schoon watermilieu -Prijsvraag -Persberichten, veel aandacht in de pers en via sociale media, website SFS -Educatief programma voor VO scholen met theaterlessen -Gezamenlijke lunch -Prijsuitreiking</p>	<p>W: € 5.175 H: € 2.875 T: € 8.050 + sponsoring door bedrijven + bijdrage van Wetterskip Fryslân</p>
<p>Zwerfafval Theaterlessen</p>	<p>Basisscholen, leerlingen groep 1-8</p>	<p>In 2024 worden nieuwe theaterlessen aangeboden aan de onder- midden- en bovenbouw van de basisschool in combinatie met de Himmelwike van Omrin, waarbij de scholen een opruimactie organiseren in de omgeving van de school. De theaterlessen worden gecombineerd in deze opruimweek. Het zijn interactieve lessen ontwikkeld rond het thema zwerfafval in navolging van 'Dat is toch niet normaal!?!?'. De lessen duren max 90 min. en de max. groepsgrootte is 30 leerlingen. Wadhoeke max 30 lessen en max 3 lessen per school (gekoppeld aan deelname Himmelwike) Harlingen max 10 lessen en max 3 lessen per school (gekoppeld aan deelname Himmelwike). -Opruimactie en verdieping op thema zwerfafval -Theaterlessen voor de drie bouwen van de basisschool icm de Himmelwike</p>	<p>€ 250,- per theaterles Prognose o.b.v. 2023: H 2023: €2.500 W 2023: €7.750</p>

*Algemene uren FMF: coördinatie, rapportage, 4 afstemmingsbijeenkomsten/jaar, publiciteit, afstemming met NL schoon en onvoorzien.